

**Όταν ατονεί μέσα μας η αρετή, κυριαρχεί
οπωσδήποτε η ηδονή, η οποία μας ωθεί στην
κακία!**

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

**Του Αγίου Πατέρα μας
Κυρίλλου Αρχιεπισκόπου Αλεξανδρείας**

Υπόμνημα στους Ψαλμούς

Συνέχεια από εδώ: <http://www.pemptousia.gr/?p=397214>

Του Κυρίλλου, από το υπόμνημα στο Ψαλτήριο, στο ρητό:

Στίχ. 1. «Κύριε, να μη με ελέγξεις θυμωμένος».

Και μολονότι άκουσε αυτά από τον προφήτη (Νάθαν), έμεινε ασάλευτος· δεν γλύστρησε στη νωθρότητα, δεν χαλάρωσε τον τόνο της παράκλησης, αλλά, αν και είχε ευχαριστηθεί πολύ από την αγαθότητα εκείνου που τον συγχώρησε και του απηύθυνε ευχαριστήριους ύμνους, δεν ήταν λιγώτερο στενοχωρημένος, επειδή γενικά είχε προσκρούσει. Γιατί στους αγίους ταιριάζει το να επαινούνται μάλλον, παρά να συγχωρούνται.

Στίχ. 1. «Να μη με τιμωρήσεις επάνω στην οργή σου».

Λέγοντας, «Να μη με τιμωρήσεις οργισμένος», δείχνει ότι απορρίπτει κατά κάποιο τρόπο την σκληρότητα της εντολής του νόμου. Γιατί λέγει· «Όταν κάποιος παραβεί τον νόμο του Μωυσή, πεθαίνει χωρίς ευσπλαγχνία με δύο ή τρεις μάρτυρες».

Γι' αυτό ο θεσπέσιος Παύλος ονομάζει τον νόμο διακονία της κατακρίσεως, γιατί δεν είχε δικαιώσει κανένα, και απαιτούσε αυστηρές τιμωρίες για εκείνους που αμάρταναν. Άρα λοιπόν είναι ασυγκρίτως ανώτερη η παιδεία του Χριστού από την παιδεία του Νόμου. Γιατί η του νόμου υπήρχε για να ελέγχει όσους αμάρταναν και να καταδικάζει εκείνους που παρέβαιναν τον νόμο, ενώ η παιδεία του Χριστού για να δικαιώνει τους αδύναμους. Αυτό δηλαδή που είπαμε, δεν παρακαλεί να μη τιμωρηθεί, αλλά να μη τιμωρηθεί με θυμό.

Στίχ. 1. «Ελέησέ με, Κύριε, γιατί είμαι ασθενής».

Δεν είπε, «Αφησέ με ατιμώρητον, ούτε, «Πάυσε την οργή σου», αλλά «Θεράπευσέ με». Γιατί ζητά να αφανισθούν τα προηγούμενα τραύματα. Αφού δηλαδή προσήλθε στον Θεό ως προς ιατρό των πνευμάτων, και ομολόγησε την αδυναμία της φύσεως, ζητά τη βοήθεια, και λέγοντας, διψώ τη θεραπεία, θεράπευσέ με από τα κακά στα οποία βρέθηκα. Γιατί από αδυναμία έπεσα στο πάθος.

Και ποια είναι η ασθένεια; Εξαρθρώθηκαν τα οστά μου και διαλύθηκαν από τη μεταξύ τους αρμονία. «Οστά» βέβαια ονομάζει τους συνετούς λογισμούς, που στηρίζουν την ψυχή, και τις δυνάμεις της ψυχής που είναι κατανοητές με τον λόγο, οι οποίες την ανυψώνουν σε πνευματική ευρωστία, όπως η εγκράτεια, η φρόνηση, η κατά Θεόν ανδρεία, η σωφροσύνη, η δικαιοσύνη, και γενικά κάθε είδος αρετής, οι οποίες όταν δεν βρίσκονται μέσα μας ασύγχυτες, δηλαδή με την πρέπουσα κοσμιότητα, με το να έχουν τη δική τους δύναμη, κατ' ανάγκη η ψυχή ταρασσεται, αφού ατακτούν μέσα της τα πάθη.

Γιατί τότε, ευρισκόμενη σαν μέσα στη ζάλη των κοσμικών ηδονών, κινδυνεύει φοβερά. Καθόσον, όταν ατονεί μέσα μας η αρετή, κυριαρχεί οπωσδήποτε η ηδονή,

η οποία μας ωθεί στην κακία.

Ότι βέβαια «οστά» συμβολικά θα μπορούσαν να θεωρηθούν οι πνευματικές δυνάμεις της ψυχής, σύμφωνα με τις οποίες μπορεί να βρίσκεται σε καλή κατάσταση και διαμονή, ο ίδιος ο Δαβίδ εξηγεί το αίνιγμα του λόγου με αυτά που πρόσθεσε στα όσα έχουν ειπωθεί, ότι δηλαδή «Η ψυχή μου ταραχθηκε πάρα πολύ».

Στίχ. 4. «Γιατί κλονίσθηκαν τα οστά μου».

Νομίζω ότι και κάτι άλλο δηλώνεται, όταν ο Μελωδός λέγει, ότι τα οστά του υπέστησαν κλονισμό. Γιατί ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο άφθαρτο, επειδή όμως ο προπάτορας Αδάμ παρέβη την εντολή που του δόθηκε και γλύστρησε σε παράβαση, έγινε αμέσως επικατάρατος. Γιατί ειπώθηκε σ' αυτών «Χώμα είσαι, και στο χώμα θα επιστρέψεις».

Ταραχθηκαν λοιπόν με τον τρόπον αυτόν, νομίζω, τα οστά όλων, επειδή διαλύθηκε η σάρκα με τον θάνατο. Γιατί εισέβαλαν και στην ίδια την ψυχή θόρυβοι και φόβοι και η τυραννική εξουσία των παθών.

Αφού δηλαδή το σώμα έγινε μια για πάντα φθαρτό, βλάστησαν σ' αυτό τα πάθη της φθοράς, και εισχώρησε ο νόμος της αμαρτίας, που υπάρχει στα μέλη της σάρκας, αυτός που αντιστρατεύεται και αιχμαλωτίζει τον νου σε κάθε τι από τα παράλογα.

Έγινε λοιπόν θεραπεία στη φύση του ανθρώπου, διατί η δύναμη της ενανθρώπησης του Μονογενούς σταμάτησε τη φθορά, συγκέντρωσε τα διασκορπισμένα οστά όλων, και κατέστησε την ανθρώπινη φύση ελεύθερη από τρόμους και κάθε ταραχή και φόβητρα, και ακόμη από τα πάθη και τις διαβολικές επιθυμίες.

Από τον τόμο «Κυρίλλου Αλεξανδρείας, Άπαντα τα έργα, τόμος 14» του εκδοτικού οίκου Ελευθερίου Μερετάκη «Το Βυζάντιον», Πατερικαί Εκδόσεις Γρηγόριος Παλαμάς, Θεσσαλονίκη 2003. Κείμενο, μετάφραση, σχόλια Παναγιώτης Παπαευαγγέλου, δρ. Θεολογίας. Επόπτης, επιμελητής εκδόσεως Ελευθέριος Γ. Μερετάκης, πτ. Θεολογίας.

Πηγή: pemptousia.gr